

Za zdmi kláštera

Letecký snímek areálu kláštera bosých karmelitek v Drastech: vzadu dům pro hosty, uprostřed kaple sv. Terezie se zvonící, vpravo nájemní domy, vlevo bývalá sýpka s křídly kvadratury přistavěnými do dvora původního statku

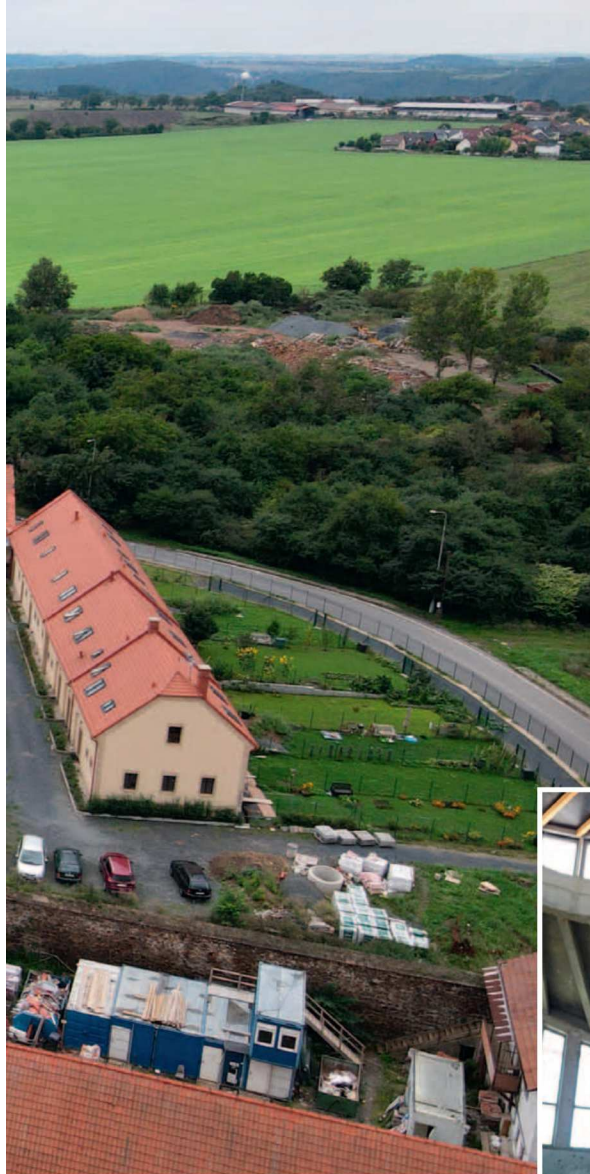
Kláštery se nestavějí zas tak často... Když už k tomu dojde, je to mimořádná příležitost nahlédnout do prostoru, který jinak zůstává světu skrytý, a tak vlastně i do života v něm. Přijměte tedy pozvání do našeho kláštera v Drastech, který vyrostl na místě zpustlého dvora a svědčí o velkých Božích činech... A také o velkodušnosti mnohých z vás, kteří nám přispíváte – chtěly bychom vám tímto ze srdce poděkovat!

Ambitová chodba

Chodba u hovoren a fortny

*Život v klauzuře
nemá být prožíván
jako „útěk ze světa“
ani jako izolace.*

Fortna – Klášter a „svět“

Vrátnice kláštera se tradičně nazývá fortna. Jako bosé karmelitky žijeme v tzv. papežské klauzuře (hmotně oddělený prostor), proto se s návštěvami setkáváme jen ve vymezených prostorách – hovor-
nách –, které se nacházejí právě poblíž fortny. Dotýkají se tak zde jakoby dva světy – a přece nejsou oddělené tolik, kolik se na první pohled zdá... Život v klauzuře nemá být prožíván jako „útěk ze světa“ ani jako izolace. Skrze modlitbu, ke které oddělený prostor napomáhá, může totiž člověk vstupovat do daleko hlubšího společenství se všemi lidmi. Učí se „být přítomný“ – vnímavě, láskyplně, před Bohem pro všechny...

Kaple sv. Terezie – V srdci...

Veřejná kaple sv. Terezie z Avily, zakladatelky našeho řádu, svým kapkovitým tvarem připomíná srdce. Poslání Karmelu bývá často přirovnáváno k srdci – v mystickém těle Církve zůstává skryté, jeho činnost není zvenčí viditelná, ale jeho význam pro organismus je nesporný. Jako je po těle rozváděna krev, tak plody života modlitby proudí do všech dob a míst. Symbolika srdce pak také odkazuje na mystickou milost sv. Terezie – tzv. probodění srdce, kdy prožila mocný sjednocující dotek s Bohem. My možná takový mimořádný okamžik na zemi nikdy nezakusíme, přesto však k životu ve sjednocení s Milovaným jsme zváni všichni... ▷

Pohled na nově přistavěné objekty – šest cel pro mnišky a komunitní kaple (vpravo). Zcela vlevo je vidět patrový dům pro hosty a věž prozrazuje veřejně přístupnou kapli sv. Terezie

Nové dílny

Provizorní dílna

**Věčné sliby
v provizorní kapli
v bývalé sýpce**

Nová komunitní kaple

Dílny – „Ora et labora“

Nedílnou součástí kláštera tvoří prostor pro práci – na Karmelu v Drastech konkrétně dílny pro výrobu uměleckých předmětů, jejichž prodej nám částečně vydělává na živobytí. Někdy panuje představa, že kontemplativní řeholnice tráví celé dny jen v modlitbě. Stačí pár dnů uvnitř a tato představa mizí... Práce je ve většině klášterů opravdu hodně – kromě vyrábění na prodej také množství domácích prací, práce na zahradě, ekonomika atd. A pokud to nepřesáhne zdravou míru, je to tak moudré. Už sv. Benedikt zdůrazňoval heslo *ora et labora* – „modli se a pracuj“. Práce je součástí Božího plánu s námi a možností účastnit se díla stvoření. Formuje nitro a pomáhá zůstávat v pevném sepětí s realitou takřka všech lidí na zemi.

*Někdy panuje představa,
že kontemplativní řeholnice
tráví celé dny jen v modlitbě.
Stačí pár dnů uvnitř kláštera
a tato představa mizí...*

Komunitní kaple – Vztah přátelství

Pro soukromé modlitby sester je vyhrazena kaple uvnitř klauzury. Komunita se zde schází dvakrát denně, ráno a v podvečer, na hodinu vnitřní modlitby a v průběhu dne k modlitbě breviáře. Vnitřní modlitba tvoří centrální prvek karmelitánské spirituality. Slovy sv. Terezie jde o „vztah přátelství, časté přebývání o samotě s Tím, od Něhož víme, že nás miluje“. Vztah, přebývání... Slova, která naznačují, že se nejedná o nějakou „dovednost“ či jen úkon. Ano, musíme (nebo spíš můžeme!) se modlitbě učit, ne však jako technice, skrze kterou „dosáhneme Boha“. Učíme se žít v důvěrném vztahu, v odevzdanosti, přijímat a dávat, zůstávat v lásce. A zjišťujeme, že není třeba Boha „dosahovat“, že On už je zde a s láskou na nás hledí.

Z historie řádu

První autentické svědectví o karmelitánském řádu je Řehole, kterou mezi lety 1206 a 1214 napsal sv. Albert, patriarcha jeruzalémský, poustevníkům na hoře Karmel na jejich žádost. Tito poustevníci pocházeli nejspíš z řad křížáků, kteří pocítili povolání žít po vzoru proroka Eliáše v samotě a modlitbě.

Později se řád rozšířil do Evropy, kde přijal více společný (cenobitský) způsob života.

Během období renesance se Karmelu nevyhnul všeobecný úpadek řeholního života. Vznikla různá reformní hnutí, ovšem k nejvýraznější reformě došlo v 16. století ve Španělsku, kdy svatá Terezie od Ježíše (z Avily) založila řád bosých karmelitek a ve spolupráci se svatým Janem od Kříže také řád bosých karmelitánů. Po její smrti se bosé karmelitky i karmelitáni začali šířit do celé Evropy a posléze na jiné kontinenty.

Ruiny středověkého karmelitánského kláštera ve Vádí Siah pod horou Karmel (Haifa, Izrael)

Společné místnosti – Jedno v Kristu

V přízemí bývalé sýpky vstupujeme do společných místností, které patří k životu komunity – klášterní refektář (jídlna), knihovna, rekreační místnost. Ta slouží k setkávání sester po obědě a po večeři, kdy se při ruční práci přerušuje mlčení a sestry se volně sdílí. Komunitní život ležel svaté Terezii velmi na srdci. Dvě hodiny „rekreace“ stanovila na doplnění dvou hodin vnitřní modlitby. Maximální počet sester omezila na 21, aby si komunita mohla uchovat rodinný charakter a všechny sestry se dobře znaly. Vnímala důležitost mezilidských vztahů. Právě ony bývají příležitostí k zásadnímu lidskému a duchovnímu růstu. Jsme v nich povzbuzováni, očisťováni a tříbeni, zakoušíme radost i bolest, rozšiřuje se nám srdce. A právě vztahy – vztah s Bohem a vztahy s druhými – jsou to jediné, co s námi „přejde“ do věčnosti...

Společná rekreační místnost

Štědrovečerní rekreace sester

Cely – Samota se Samotným

V prvním patře sýpky se nachází většina našich pokojů-cel (šest jich ještě bude v jednom z nových křídel). Stanovy bosých karmelitek říkají, že každá sestra má bydlet sama. Pro mnišský život je cela velmi zásadní prostor – místo vedoucí k naslouchání vlastnímu srdci, k naslouchání Bohu... A často také místo duchovního boje – člověk je v samotě konfrontován s vlastní neočištěností a mnohé vlivy se jej snaží připravit o vnitřní pokoj a ticho. Pokud však dokáže zůstat a neutíkat, setká se s Bohem, který na něj s láskou hledí.

Jedna z cel v budově bývalé sýpky

Cela – zásadní prostor pro mnišský život: místo vedoucí k naslouchání vlastnímu srdci, k naslouchání Bohu...

Pražské karmelitky

Bosé karmelitky přišly do Rakouska a do Čech z Itálie na žádost manželky císaře Ferdinanda II. Karmel sv. Josefa v Praze založila roku 1656 Služebnice Boží matka Marie Elekta od Ježíše. Již tehdy ji obklopovala pověst svatosti, takže sestry byly Pražany uvítány s velkým nadšením. Klášter sester se tehdy nacházel na Malé Straně u dnešních Vojanových sadů. Tři roky po smrti matky Elekty byl na podnět nové převorky otevřen její hrob a tělo matky Elekty bylo shledáno neporušené. Tak je tomu dodnes a na matku Elektu se mnoho lidí obrací s prosbou o pomoc v různých záležitostech.

Komunita sester pak v průběhu staletí zažila dvě internace: první za vlády Josefa II., kdy byly odsunuty do Německého (Havlíčkova) Brodu. Po návratu jim byl přidělen klášter na Hradčanském náměstí, neboť původní objekt byl již obsazen. Další internace přišla během komunismu. Během dvou dnů se sestry musely sbalit a pak byly převezeny do severních Čech, kde se komunisté jejich rozptýlením na různá místa

Zcela vlevo: zachovalé tělo služebnice Boží matky Marie Elekty, zakladatelky pražského Karmelu, a její umělecký portrét od malíře Milana Meda (vpravo). Dole: Jiřetín, místo internace sester karmelitek během komunistické totality (1948–1989)

snažili komunitu zničit. Během 60. a 70. let se však matce Terezii podařilo komunitu shromáždit v Jiřetíně pod Jedlovou, kde také sestry prožily sametovou revoluci. Pak se mohlo společenství vrátit do hradčanského kláštera.

V roce 2020 pak komunita učinila stejný krok jako mnoho komunit v zahraničí a přesídlila z centra města na jeho okraj – do Drast v okrese Praha-východ.

Nová kuchyně

Kuchyně, prádelna aneb Každodennost

Kláster se neobejde bez nutného zázemí, jež tvoří kuchyně, prádelna a technické prostory. Domácí práce a služby utvářejí klášterní všednodennost. Právě ta nejobyčejnější zaměstnání a péče o potřeby komunity jsou vynikající příležitostí pro růst v sebezapomnění. To v současnosti není úplně moderní výraz – daleko víc se poukazuje na seberozvoj, sebeuplatnění apod. Harry Farra ve své knize *Malý mnich a jeho začátky* k tomu lapidárně poznamenává: „Naslouchejte svému kbelíku. Očistí vás od všeho, co velcí mužové pokládají za důležité.“ Člověk objevuje, že tou nejplnější „seberealizací“ je sebedarování...

Právě ta nejobyčejnější zaměstnání a péče o potřeby komunity jsou vynikající příležitostí pro růst v sebezapomnění.

Osobnosti Karmelu

Představujeme vám některé významné osobnosti z řad bosých karmelitánů a karmelitek:

sv. Terezie od Ježíše (1515–1582, Španělsko):

Terezie z Avily bývá výstižně nazývána „Přítelkyní Boží“. Žena modlitby a veliké vnitřní svobody. Mystička stojící pevně nohama na zemi, praktická, lidská, temperamentní. Její cesta hlubokého obrácení zve k následování...

sv. Jan od Kříže (1542–1591, Španělsko):

Stržen nadšením sv. Terezie s ní položil základy reformy bratří karmelitánů. Bratřími, kteří reformu odsuzovali, byl v drsných podmínkách vězněn, ovšem právě ve vězení vznikly jeho nejkrásnější básně. Prožitek temných nocí přetavil později do nauky, která podpirá mnohé.

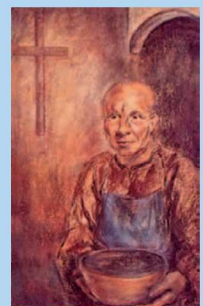
sv. Terezie Benedikta od Kříže (1891–1942, Německo): Edith Stein, významná osobnost filozofického světa ze židovské rodiny, prožila konverzi po přečtení životopisu svaté Terezie z Avily. Naplnilo ji přesvědčení, že „toto je pravda“ – pravda, kterou předtím tak usilovně hledala. V době jejího vstupu na Karmel začal Německo ovládat nacismus. Zemřela v plynové komoře koncentračního tábora v Osvětimi. Svátým Janem Pavlem II. byla prohlášena za spolupatronku Evropy.

sv. Terezie od Dítěte Ježíše (1873–1897, Francie): „Tereze“ z Lisieux možná škodí, že její životopis bývá vydáván v růžovém obalu s květinami – mnohé to od četby odradí. Přitom její život rozhodně růžový nebyl... V mladém věku dospěla skrze mnohé zkoušky k velké zralosti a moudrosti. Zcela opřená o Ježíše odmítla nesprávné vnímání Boha ve své době a zdůrazňovala jeho milosrdenství, díky kterému je svatost možná pro všechny. Po sv. Terezi a sv. Janovi je to třetí učitelka církve a také patronka misíí.

ctihodný Vavřinec od Vzkříšení (1614–1691, Francie):

Laický bratr, jehož veškerou osobní spiritualitu tvořil prostý život v Boží přítomnosti. Přes všechny obtíže se do ní vnitřně stále znovu a znovu vracel, až si na ni zcela navykl. A ve svých dopisech opakovaně vybízel k tomuž. Jeho prožívání je velkou inspirací pro všechny, kdo touží po nekomplikovaném vnitřním životě zaměřeném na podstatu...

sv. Alžběta od Trojice (1880–1906, Francie):

Její spisy jsou velmi oceňovány nejen na Karmelu, ale i mnohými lidmi žijícími ve světě. Na vstup do kláštera musela několik let čekat a naučila se žít hlubokým vnitřním životem i uprostřed nejrůznějších zaměstnání. Nacházela Boha-Trojiici ve svém nitru a dosvědčovala, že jsme neustále zváni přebývat tam s ním.

Augustin Maria od Nejsvětější Svátosti (1820–1871, Německo/Francie):

Vynikající pianista, hvězda pařížských salónů, přítel George Sandové a Franze Liszta. Po rozmarilém mládí prožil konverzi při pohledu na monstanci s Nejsvětější svátostí. Po vstupu ke karmelitánům působil jako kazatel a misionář.

Zahrada – Krása stvoření

Ke stěhování do Drast nás přivedl – kromě narůstajícího hluku – zejména nedostatek venkovního prostoru, který je pro život v klauzuře velice důležitý. A nyní zjišťujeme, jak až hluboce je člověk spjatý s ostatním stvořením, s „hlínou“, ze které je stvořen... Příroda se ukazuje jako docela přirozené prostředí pro kontakt s Bohem – na každém kroku lze vidět Jeho umělecká díla a šíře prostoru a obzoru mluví o Jeho nekonečné šíři. Stačí se na chvíli zastavit, ztišit a prostě hledět, a člověk vnímá, že je na cestě ještě někam dál. Že i klášter je vlastně „provizorium“...

Les na klášterním pozemku

Dům pro hosty

*Příroda – docela
přirozené prostředí
pro kontakt
s Bohem*

Prosíme o podporu

V našem klášterním areálu v Drastech máme za sebou již velkou část obnovy, nicméně ledacos ještě leží před námi... Budeme vám moc vděčné za jakoukoliv podporu, bez které by proměna a fungování areálu nebyly možné. Děkujeme!

Číslo účtu: 115-3844130247/0100

Více informací a fotografií:

www.karmeldrasty.eu

www.bosekarmelitky.cz

Připravila sestra Marie OCD,
foto archiv sester ■